

cultural progress, which included the creation of conditions for the development of culture and its study. In a study researched creative legacy of a scientist. The role in maintaining and attracting in the scientific use of national cultural values was defined. Exploring the sights of the historical past, he opened the unknown and little-known phenomenon of the historical facts of the national culture, including the ancient Ukrainian literature. In the scientific revolution were introduced numerous facts of history and theory of literary criticism. Over a lifetime, the researcher has accumulated and processed the vast documentary material.

Significant role in the investigation of a large array cultural and historical material played «seminaries Russian philology under the guidance of professor V. N. Peretz' and activism scientist in scientific societies.

In this way, considered by scientific and pedagogical practice scientist and its impact on the scientific potential and achievements in the process of cultural development. His contribution was set to the cultural heritage of the nation, the development of spiritual values (language, literature, art, science, education, etc.). The role of V. N Peretz in the revival of Ukrainian culture and transfer of intellectual and cultural treasures for future generations has shown.

Chronological principle of presentation allowed the most complete to recreate life path V. N. Peretz, to evaluate its contribution to science and culture of the late XIX – early XX century.

Keywords: *science, culture, philological seminary, ancient monuments of literature, cultural values.*

УДК 130.2

О. В. Яковлев

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ УКРАЇНИ: CULTURAL HERITAGE PROJECTS

У статті представлено дослідження шляхів включення української культурної спадщини у загальносвітовий культурний простір. Визначені шляхи і засоби введення пам'яток української культури і спадщини у світовий цифровий та культурний контекст засобами інноваційних інформаційних технологій, а саме – через інформаційне середовище електронних носіїв. Розглянуто значення Міжнародних конференцій серії EVA Conferences International під загальною назвою «Electronic Imaging & the Visual Arts» («Електронні зображення та візуальні мистецтва»), які присвячені питанням використання сучасних інформаційних технологій в галузі культури та мистецтва й поширенню можливостей для міжнародного співробітництва в галузі наукових досліджень та культурного обміну. Доведена перспективність науково-технологічних досліджень з цифрової мультимедійної презентації музичних рукописів та стародруків, що є перспективним напрямком цифрової презентації світової культурної спадщини.

Ключові слова: *українська культура, пам'ятки культури, культурна спадщина, світовий інформаційний простір, інформаційне середовище, електронна енциклопедія.*

Україна знаходиться в перехідній стадії свого розвитку і ця «системна перехідність» характеризує практично усі сфери життєдіяльності людини, виявляється на різних рівнях культури, створюючи в суспільстві ситуацію невизначеності та

нестійкості. Усвідомлення перехідності соціокультурного розвитку, безперечно характеризується наявністю певних потенційних можливостей, є найважливішим механізмом самоорганізації, стимулюючим активність суспільства в напрямку досягнення нового порядку.

Становлення будь-якої культури пов'язано не тільки з народженням нового, але і неможливе без засвоєння культурної спадщини, частина якої, трансформуючись, знаходить інші смисли, включається в новий соціальний контекст і утворює нові ціннісні поля. Перехід інновацій в традиції займає, як правило, тривалий час, бо відбір та проектування є складним процесом, характерним для періодів пошуку динамічної рівноваги між стійкістю і нестійкістю, стабільністю і нестабільністю культури як системи.

Слід звернути увагу, що при всіх декларованих принципових розбіжностях, сучасне трактування культури значно відрізняється від класичних зразків, бо сучасне соціально-гуманітарне знання вже не може не враховувати основних положень синергетики. Глибоке пізнання конкретних станів культури в різні історичні періоди (у тому числі і в періоди фазових переходів) пов'язане з необхідністю зрозуміти логіку її загального розвитку, для того щоб не коректувати історико-культурний процес під існуючі схеми, а на цій основі досягти рівня переконливого узагальнення.

Не випадково, перехід до нового типу культури – інформаційної культури в чомусь пов'язується з породженням інтерактивних інформаційно-комунікативних середовищ, що трансформують духовно-ментальні коди і мови культури. Тотальна технологізація буття людини, віртуалізація соціокультурного простору змінює канали передачі соціокультурного досвіду, можливості адаптації людини до нових умов, перспективи творчої самореалізації. За явними досягненнями не менш помітні і наслідки такого швидкого включення величезного масиву технічних засобів в життя людини, якісна зміна соціокультурної реальності. Відео, комп'ютери, цифрове телебачення, мас-медіа, електронні мережі утворюють віртуальні простори, в яких людина черпає нові інформаційні ресурси, впізнає себе і людей, що його оточують. З одного боку, це, дійсно, відкриває широкі перспективи розвитку людини, що усвідомлює множинність реальностей і свою включеність до них. З іншого боку, комп'ютерна віртуальна реальність, що формується за допомогою технічних засобів, залежно від контексту і мети породження, може виступати як інформаційно-комунікативна середа, як художньо-естетичний простір, як ігрова ситуація, як складний психологічний стан, як перспективна освітня або медійна технологія, і, нарешті, – квазісоціум – особливий тип соціокультурного простору.

Значне коло дослідників минулого і сучасності зверталось до вивчення проблем виведення національної культури у світовий інформаційний простір шляхом розроблення теорії та практики національної бібліографії. Серед них – Михайло Грушевський як голова Наукового товариства імені Т. Шевченка (НТШ), Юрій Меженко як керівник Українського науково-дослідного інституту книги (УНІК), сучасні вчені Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (НБУВ) Любов Дубровіна, Галина Ковальчук, Олександр Омельчук, Тетяна Павлуша у межах проектів «Рукописна Україніка», українська книга кириличного друку XVI–XVII ст., україномовна книга (1798–1916), «Музична Україніка» та інші [1; 2; 3; 4; 5]. Україніка повинна концентрувати в собі масив первинної інформації (оригінали документів чи їх копій – рукописи, видання, аудіовізуальні матеріали), а також масив вторинної інформації (систему каталогів, реєстрів, довідників, покажчиків, бібліографічних словників, енциклопедій, зведених у загальну електронну базу даних).

Визначальною основою інформаційного суспільства є знання та інформація,

інтелектуальні технології та новий спосіб організації технологічної сфери, коли перетворення в цифровий формат будь-якої інформації є оптимальним та універсальним засобом її трансляції. Що стосується комунікації, то найбільш ефективним є мережевий спосіб взаємодії. Зазначені фактори розвитку інформаційної доби викликають трансформації в соціокультурному середовищі, які потребують уваги з боку аналітиків через свою неоднозначність.

Електронний спосіб передачі інформації, що функціонує в мережі з особливим виміром простору та часу, взагалі ставить під питання такий принцип культурного наслідування, як традиція. Символи сучасної специфічної глобальної, інтернаціональної культури свідчать про певну ідентичність, пов'язану з гомогенним простором інформаційної культури. Соціальним простором стає глобальний цифровий простір, що визначається доступом кожного до інформації, а значить, до універсальності культури, нівелювання культурних меж, уніфікації символічного оточення.

Міжнародні конференції серії EVA Conferences International під загальною назвою «Electronic Imaging & the Visual Arts» («Електронні зображення та візуальні мистецтва») присвячені питанням використання сучасних інформаційних технологій в галузі культури та мистецтва й поширенню можливостей для міжнародного співробітництва в галузі наукових досліджень та культурного обміну. Головна мета цих конференцій – забезпечення форуму для користувачів, розробників та дослідників, для зустріч, обміну досвідом, ідеями та планами. Учасники отримують інформацію про нові європейські та міжнародні ініціативи у галузі комп'ютерних мистецтв та комунікацій, такі як проекти у галузі візуального мистецтва, археології та історії. Ініціюються нові проекти, яким надається наукова і фінансова підтримка.

Конференції серії EVA організуються компанією VASARI Enterprises (Великобританія) з 1990 року за дорученням та фінансовою підтримкою Європейської Комісії (European Commission, EC) щорічно у різних країнах світу. Постійними місцями проведення цих конференцій є культурні, наукові та освітянські центри Європи (Лондон, Берлін, Флоренція, Варшава, Москва, Відень), також Японії, Китаю, США.

Основні завдання конференцій EVA:

– розповсюдження сучасних інформаційних технологій у галузі культури і мистецтва;

– організація форумів в Європі та в інших континентах для користувачів, виробників та науково-дослідних спілок, що забезпечують зустрічі та обмін досвідом, ідеями та планами фахівців з різних країн світу;

– сприяння розвитку Культурного сектора як сукупності візуальних мистецтв, що вміщує музеї, бібліотеки, археологічні та інші гуманітарні дослідження, освіту.

Організація EVA – багатопрофільна і включає такі напрямки діяльності: високі технології, мас-медіа, наукові дослідження у галузі візуального зображення, туризм, співпраця з державними установами. Так сектор високих технологій (the Hi-Tech Industry) працює в системі мультимедіа, створення та аналізу зображень, баз даних, відображення та друку, телекомунікації та виробництва інформаційних систем, он-лайнних інформаційних сервісів.

У секторі мас-медіа та суспільних зв'язків вирішуються питання видавництва, преси, кінематографа, телебачення, фотографії, друку, реклами, графічного дизайну. Сектор наукових досліджень у галузі систем зображень займається створенням та обробкою зображень, трьохвимірним реконструюванням та презентуванням артефактів.

Державний сектор здійснює зв'язок EVA з Міністерством культури та іншими установами, які мають відношення до культурної спадщини (Cultural Heritage), освіти і науки.

В організації та фінансовій підтримці конференцій серії EVA беруть участь міжнародні організації світового та європейського рівнів, міністерства та відомства приймаючих країн, різноманітні асоціації, спілки, організації-учасники європейських проектів, комерційні структури, інші державні та суспільні установи, меценати, а також регіональні представництва ЮНЕСКО.

Учасниками конференції є представники міжнародних організацій та проектів, урядових структур та місцевих органів, керівники та фахівці музеїв, бібліотек, архівів, науково-дослідницьких організацій та навчальних закладів, розробники та виробники комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання, програмного забезпечення, інформаційних продуктів тощо – як відомі компанії, так й окремі особи, а також галереї мистецтв та аукціони, артисти та колекціонери, журналісти, юристи, наукові співробітники, викладачі та фахівці в галузі побудови інформаційного суспільства. Таке різноманіття установ та фахівців з різних галузей діяльності відбиває основну мету конференцій EVA – об'єднання у глобальному інформаційному просторі зусиль усіх, хто прагне за допомогою сучасних інформаційних технологій відкрити сучасникам і зберегти для нащадків культурну спадщину людства.

Головними темами конференцій серії EVA є стратегічні, технологічні, юридичні та інші питання створення цифрових ресурсів історико-культурного надбання людства, проблеми доступу до цифрової культурної спадщини: цифрові музеї та електронні бібліотеки, мультимедійні технології, електронні додатки та продукти, віддалені цифрові архіви та використання зображень, стандарти та метадані для опису візуальних об'єктів, інтелектуальні технології для опрацювання образів тощо. За останні роки тематика конференцій серії EVA стала значно ширше, ніж назва «Електронні зображення та візуальні мистецтва» й охоплює загальні питання застосування нових технологій у культурі, мистецтві та науці, мультимедійні технології в освіті, візуальні мистецтва та гуманітарне навчання у глобальній мережі (e-навчання), розвиток інформаційної інфраструктури та комунікацій в цих галузях, проблеми прав на інтелектуальну власність та авторських прав, різні аспекти правової та офіційної інформації (екологічної, муніципальної, дитячої, юнацької тощо), питання розвитку е-урядів, глобальні завдання розвитку і підтримки багатомовлення в кіберпросторі.

У ході конференцій серії EVA проводяться навчальні семінари, тренінги, робочі групи, круглі столи, виставки та фестивалі, які сприяють більш поглибленому знайомству фахівців із науковими результатами у галузі нових інформаційних технологій, промисловими та технологічними розробками, тісному спілкуванню, детальному обговоренню доповідей, встановленню контактів і зв'язків за професійними інтересами. Заходи у рамках конференції EVA сприяють взаємодії культурного, наукового, державного секторів та бізнесу на шляху до реалізації мережевого доступу до інформації, що є суспільним надбанням.

Найважливішою метою та аспектом значення конференцій серії EVA є розробка конкретних проектів та ініціатив, налагодження міжнародних зв'язків в науковому, культурному та освітянському секторах, результатами чого стає міжнародна співпраця та участь у конкурсах проектів міжнародного співробітництва в рамках програм ЄС, Національної бібліотеки України імені І. В. Вернадського і Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Отже, конференції серії EVA являють собою міжнародну, міжгалузеву та мультидисциплінарну сукупність локальних та глобальних заходів для фахівців з нових технологій в культурному, науковому, освітянському та промисловому секторах суспільства, у ході яких ініціюється міжнародне співробітництво, активізується та підтримується участь регіонів у спільних проектах, здійснюється ознайомлення з

культурним надбанням різних країн світу. Для України, яка бере участь в проведенні міжнародних конференцій серії EVA, ці заходи мають велике теоретичне і практичне значення у двох аспектах:

перший – регіональне значення, яке полягає у консолідації зусиль фахівців різних сфер діяльності та інтеграції наукових і практичних досягнень та усіх видів наукових, освітніх, виробничих ресурсів і технологій з метою гармонічного розвитку в електронному середовищі національної складової культурної спадщини;

другий – глобальний рівень, який передбачає цифрову презентацію світовій спільноті національної історико-культурної спадщини, сприяння міжнародному культурному обміну, інтеграцію національних ресурсів, технологічних розробок та суспільної діяльності в глобальний електронний інформаційний простір, і має потенціальну реалізацію у вигляді участі в науково-технічних і технологічних проектах і програмах ЄС з культурного, соціального, гуманітарного напрямків, міжнародних навчальних програмах і тренінгах.

Слід відзначити також роль конференцій EVA для розвитку міжнародної співпраці в таких напрямках, як розвиток усіх видів е-ресурсів, е-навчання та е-урядів різних рівнів.

Участь Національної академії у проекті «Мінерва», що започаткований Міжнародною організацією EVA сприяв формуванню електронної бази даних українських раритетів, що зберігаються у фондах НБУВ, тобто створення тематичних цифрових колекцій (зокрема, стародруків, рукописів та музичних матеріалів) у складі наукової електронної бібліотеки. Підсумками цієї роботи є результати досліджень та практичних напрацювань, що проводилися сумісно з фахівцями із Центру бібліотечно-інформаційних технологій, Відділу стародруків, Відділу музичних фондів (НБУВ), а також Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв (НАКККіМ).

Наприклад у «Презентації українських стародруків та музичних рукописів православної церкви в цифровому середовищі» подані результати попередніх наукових досліджень, технологічних розробок та практичних напрацювань у напрямку оцифровки стародруків та музичних матеріалів, представлено концепцію комплексного формування тематичних цифрових колекцій у складі Національної електронної бібліотеки, розкриті проблеми та визначені перспективи робіт з оцифровки джерел національної історико-культурної спадщини, що зберігаються у фондах НБУВ.

Перший досвід оцифрування стародруків набуто під час створення електронної копії першої української друкованої книги – Львівський Апостол. Електронна копія цього раритету розміщена у фонді Наукової електронної бібліотеки України у вільному доступі. Дослідження з цифрової презентації музичних матеріалів розпочались з цифрової презентації нотних концертів із авторської рукописної спадщини Артема Веделя, що видана під загальною назвою «Божественна Літургія святого Іоанна Золотоустого та 12 духовних хорових концертів» у 2000 році та є результатом співпраці НБУВ із Українським музичним товариством Альберти (Канада) та Національною музичною академією України імені П. І. Чайковського. Потім, у ході робіт в рамках Проекту «Кобзарське мистецтво», що був розпочатий НБУВ спільно з Міжнародним фондом «Золотий акорд», було створено проект тематичної добірки музичних матеріалів у складі Наукової електронної бібліотеки, який відбився на Web-сторінці за попередньою назвою «Україніка музична», де започатковані цифрові колекції з музичної тематики.

Останні дослідження були присвячені презентації в електронному середовищі музичних рукописів православної церкви, зокрема ірмологіонам та партесним концертам. Робота з цими джерелами передбачає значні попередні історичні,

бібліографознавчі та музикознавчі дослідження, включаючи ідентифікацію джерела, науковий опис рукописних зібрань, переведення стародавніх нот (наприклад, так званої «київської квадратної ноти») на сучасну нотацію, зведення окремих голосів до партитур, реконструкцію втрачених частин тощо. Цифрова презентація таких джерел має вмещувати не тільки візуальне (графічне) відображення саме рукописів, але й наукове інформаційне супроводження, також звукове відтворення музичного твору або його інципіту, що забезпечує найповніше уявлення про музичний раритет. Для апробації мультимедійної презентації музичних рукописів було обрані партесні концерти Миколи Дилецького, найвидатнішої постаті в слов'янському музичному світі другої половини XVII ст., діяльність кого великою мірою визначила розвиток музики на території, що охоплювала Україну, Білорусь та Росію, і заклала фундамент для формування нової композиторської школи того часу. «Нині відома творчість Дилецького, відкрита переважно в 70-ті роки XX ст., представлена як багатогорними восьмиголосними композиціями європейського зразка, причому в традиціях римської та польської шкіл, так і більш камерними чотириголосними творами, пов'язаними з італійським і, можливо, німецьким духовним стилями».

Отже, цифрова презентація музичних колекцій в складі наукової електронної бібліотеки поряд із історичними, мистецтвознавчими та бібліографічними дослідженнями передбачає розробку технологій створення цифрових копій та мультимедійних додатків, що забезпечать не тільки візуальне відображення рукописних нот і друківаних музичних матеріалів в електронному середовищі, а також звукове відтворення фрагментів (музичних інципітів) та деяких повних творів з української музичної спадщини. Музичні інципіти розглядаються як елементи пошукового образу музичних матеріалів у пошуковому апараті Наукової електронної бібліотеки, а звукове відтворення певного переліку музичних творів – як мережева цифрова фонотека музичних матеріалів.

На сьогодні оцифровані нотні матеріали та музичні документи розташовані в он-лайнному фонді Наукової електронної бібліотеки, а результати досліджень з цифрової презентації національної музичної спадщини відбиті на Web-сторінці «Україніка музична» у вигляді проектів цифрових музичних колекцій із мультимедійними додатками за наступними напрямками:

- нотні видання національної музичної спадщини;
- рукописні духовні твори зібрань православної церкви (партесні концерти, ірмологіони);
- історико-бібліографічне дослідження бандурного мистецтва «Кобзарське мистецтво»;
- тематична добірка публікацій з наукових досліджень української музичної спадщини.

Представлені результати оцифровки українських стародруків та музичних рукописів викликали жвавий інтерес аудиторії у ході їх презентації на конференціях EVA в Києві та Берліні. Така увага пов'язана з тим, що:

- по-перше, були візуально презентовані матеріали, що є складовою саме Національної Української Культурної Спадщини, яка є предметом інтересу значного колу представників світової культурної, наукової та освітянської спільноти;
- по-друге, представлено перспективне науково-технологічне дослідження з цифрової мультимедійної презентації музичних рукописів та стародруків, що є новим напрямком цифрової презентації світової культурної спадщини;
- третє, запропонований комплексний підхід до формування цифрових історико-культурних колекцій в складі наукової електронної бібліотеки забезпечує інтеграцію

наукових досліджень, технологічних розробок і практичне вирішення низки завдань з забезпечення доступу і збереження історико-культурних фондів бібліотек, також дозволяє здійснювати ці роботи у рамках кооперативних міжнародних проєктів.

Практичним результатом проєкту стала домовленість із італійськими, польськими та британськими фахівцями про розробку міжнародних проєктів з цифрової презентації Європейської Музичної Спадщини, про співпрацю в галузі науково-технологічних досліджень і розробки нових інформаційних технологій та організацію практичних семінарів з обміну досвідом з оцифровки та забезпечення доступу до об'єктів Культурної Спадщини.

Позитивне прийняття матеріалів Web-сторінки «Україніка музична» підтверджує доцільність подальшої розробки цієї тематичної цифрової колекції та активізації робіт з її інформаційного наповнення і включення у склад Наукової електронної бібліотеки НБУВ.

Список використаної літератури

1. Грушевський М. Про українську мову і українську школу / М. Грушевський. – Київ, 1917. – 532 с. ; Hrushevskiy M. Pro ukrainsku movu i ukrainsku shkolu / M. Hrushevskiy. – Kyiv, 1917. – 532 s.
2. Дзюба І. Між культурою і політикою / І. Дзюба. – Київ : Сфера, 1998. – 374 с. ; Dziuba I. Mizh kulturoiu i politykoiu / I. Dziuba. – Kyiv : Sfera, 1998. – 374 s.
3. Дубровіна Л. А. Книжкова спадщина України: електронна енциклопедія / Л. А. Дубровіна, Л. Й. Костенко, Т. П. Павлуша // Національна архівна інформаційна система «Архівна та рукописна україніка» і комп'ютеризація архівної справи в Україні. – Київ, 1996. – Вип. 1. – С. 181–188 ; Dubrovina L. A. Knyzhkova spadshchyna Ukrainy: elektronna entsyklopediia / L. A. Dubrovina, L. Y. Kostenko, T. P. Pavlusha // Natsionalna arkhivna informatsiina systema «Arkhivna ta rukopysna ukrainika» i kompiuteryzatsiia arkhivnoi spravy v Ukraini. – Kyiv, 1996. – Vyp. 1. – S. 181–188
4. Меженко Ю. О. Бібліографія української книги, її завдання і методи її створення / Ю. О. Меженко // Науковий збірник Бібліотеки АН УРСР.. – К., 1946. – Ч. 1. – С. 4–14 ; Mezhenko Yu. O. Bibliohrafiia ukrainskoi knyhy, yii zavdannia i metody yii stvorennia / Yu. O. Mezhenko // Naukovyi zbirnyk Biblioteky AN URSR.. – K., 1946. – Ch. 1. – S. 4–14
5. Павлуша Т. П. Електронний довідник з книжкової спадщини України / Т. П. Павлуша, Л. Й. Костенко // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство: Міжвід. зб. наук. пр. – 2011. – Вип. 3 : Джерелознавчі дисципліни. – С. 142–147 ; Pavlusha T. P. Elektronnyi dovidnyk z knyzhkovoї spadshchyny Ukrainy / T. P. Pavlusha, L. Y. Kostenko // Arkhivoznavstvo. Arkheohrafiia. Dzhereloznavstvo: Mizhvid. zb. nauk. pr. - 2011. – Vyp. 3 : Dzhereloznavchi dystsypliny. – S. 142–147
6. Яковлев О. Реалізація міжнародних гуманітарних стратегій НАКККіМ / О. В. Яковлев // Вісник ДАКККіМ. – 2013. – № 1. – С. 86–89 ; Yakovlev O. Realizatsiia mizhnarodnykh humanitarnykh stratehii NAKKKiM / O. V. Yakovlev // Visnyk DAKKKiM. – 2013. – № 1. – S. 86–89
7. Shulgina V. Presentation of Ukrainian Old Printed Book and Music Manuscripts of the Orthodox Church in the Digital Space / V. Shulgina, O. Yakovlev, O. Barkova // Electronic Imaging & the Visual Arts. EVA 2004 Florence. – Bologna : Pitagora Editrice, 2004. – P. 8.

Стаття надійшла до редакції 19.10.2015

O. Yakovlev

FORMATION OF UKRAINE CULTURAL HERITAGE INFORMATION ENVIRONMENT: CULTURAL HERITAGE PROJECTS

The article presents the research of including Ukrainian cultural heritage in the global cultural space. The ways and means of introducing monuments of Ukrainian culture and heritage in the digital world and cultural context by means of innovative information technologies – namely information environment through electronic media. Rozhlyato important international conference series EVA Conferences International under the title «Electronic Imaging & the Visual Arts» («Electronic image and visual art»), which are devoted to the use of modern information technology in the field of culture and art and spread opportunities for international cooperation in research and cultural exchange. Proved promising scientific and technological research on digital multimedia presentation of music manuscripts and early printed books, which is a promising area of digital presentations of world cultural heritage.

It is necessary to note, that EVA conferences play significant role for the development of international cooperation in such areas as development of all types of e-resources, e-learning and e-government at different levels.

Participation of the National Academy of Managerial Personnel of Culture and Art (NAKKKiM) in the project «Minerva», which was launched by the International Organization EVA contributed to the formation of an electronic database of Ukrainian rarities stored in the Vernadsky National Library of funds, in the creation of thematic digital collections (including old books, manuscripts and musical material) in the scientific electronic library. The result of this work is to research results and practical findings, conducted jointly with specialists of the Center for Library and Information Technology, Department of old, the Department of musical backgrounds (Vernadsky National Library) and the NAKKKiM .

Digital music collections presented at the scientific electronic library includes the development of digital technology and copies of multimedia applications that provide not only a visual display handwritten notes and printed music in the electronic environment, and audio reproduction of fragments and complete works of Ukrainian musical heritage

The practical result of the project was agreed with the Italian, Polish and British experts to develop international projects with digital presentation of European musical heritage, cooperation in scientific and technological research and development of new information technologies and the organization of workshops to exchange experiences with digitization and access to about of objects of cultural heritage.

Key words: *Ukrainian culture, cultural monuments, cultural heritage, global information space, information environment, e encyclopedia.*